

ੴ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਹਾਇ

ਦੇਖੁ ਜਿ ਸਾਜਨੁ ਮੈ ਕੀਆ, ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥੁ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼:
ਕੱਤਕ ਸੁਦੀ ਇਕਾਦਸ਼ੀ, 1977 ਬਿ:
22 ਨਵੰਬਰ 1920 ਈ.

ਬ੍ਰਹਮਲੀਨ
29 ਮੱਘਰ 2069 ਬਿ:
13 ਦਸੰਬਰ 2012 ਈ:

ਇਸਤੇ ਅਭਿਆਸ
ਕੋ
ਸੁਖ ਦੁਖ ਜਿਹ
ਪਰਮੈ ਨਹੀ ਚੋਰ
ਮੋ ਅਭਿਆਸ
ਦੇਖੋ ਕਿਨਾਂ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੋਵੇ

ਹਸਤ-ਲਿਖਤ : ਗੁਰ-ਉਪਦੇਸ਼
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਗੋਪਨ ਬਾਨਪਨ
ਗਰਪਨ ਮੋਹ
ਗਤਾ ਪਨ ਧਾਨ
ਕਥ ਮਾਏ ਜੋਤਿਖ
ਪਨ, ਸਭਪਨ
ਪੂਰ ਸਮਾਨ

ਮਨੁ ਕੇ ਕਰਦੇ
ਘੋਰੀਤਰਾਂ ਦੇਤਾ
ਰਖੇ ਨਾਮੁ ਰਾ
ਕਾਪ ਤੇ ਸਿਮਰਨ
ਗਰਮੇ ਰੋ
ਕੋਰਮ ਕੋ ਸਿਧੇਸ
ਤਰਾਂ ਤੇ ਜਰੇ
ਨਾਮੁ ਰੀਦਾ
ਇਕੈ ਨਾਮੁ

ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ
ਨਾਮੁ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ
ਭਗਦਾ ਪਰਤਖ
ਤੇ ਕਾਂ ਰੀ

ਮਨੁ ਕੇ
ਜਿਉ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮੁ
ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹਰਿਮੂਰਤੀ
ਨਾਮੁ ਦੀ ਗੁਰਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ
ਗੁਰੂ, ਸਿਖ ਨਾਮੁ ਆਤੇਬਾਦੀ
ਤੇ ਅਭਿਆਸ
੧. ਗੁਰਮਤੀ ਦੀ
੨. ਨਾਮੁ ਦੀ ਤਰੀਕਾ
੩. ਨਾਮੁ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਖੋਤ
੪. ਗੁਰਮਤੀ ਦੇ ਨਾਂ ਭਗਤੀ ਰੀਤ

ਅੱਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਮਹਿਕ ਨਾਲ ਫਿਜ਼ਾ ਤਰੰਗਤ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਸਰਬੰਗੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੰਗ ਚੁਫੇਰੇ ਖਿੜੇ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪ ਜੀ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ੇ ਰੱਬੀ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਵਲੋਂ ਸਿਖਾਈ ਸੁੱਧ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕੰਨਾਂ ਚ ਰਸ ਘੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਥੇ, ਹਰ ਰੁੱਖ ਸਾਜ ਜਿਹਾ ਵੱਜਦਾ ਹੈ, ਪੱਤਾ ਪੱਤਾ ਸੁਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਲਾਹੀ ਸੁਪਨ-ਸਾਜ਼, ਉਹ ਰੱਬੀ-ਸਾਜ਼-ਨਿਵਾਜ਼, ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਤੇ ਸੱਚੀ-ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਇਬਾਰਤ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਉੱਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਾਰਸ ਇਸ ਬੇਅੰਤ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬੇਅੰਤਤਾ ਲਈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਲਈ ਰਿਣੀ ਰਹਿਣਗੇ.....

ਕਹਿਕਸਾ ਤੋਂ ਪਾਰ ਵੀ ਢੂਡਾਂਗਾ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਕਦੀ ਜੇ ਪਰ ਮਿਲੇ,
ਰੀਝ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਤੂੰ ਮਿਲੇਂ,
ਰੱਬ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਨਾ ਮਿਲੇ ਮਹਿਬੂਬ ਤਾਂ ਆਖਰ ਮਿਲੇ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗਹਿਰ ਗਭੀਰੁ ਹੈ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਅਘਖੰਡੁ ॥
ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਆਪਣਾ ਜਮਦੂਤ ਨ ਲਾਗੈ ਡੰਡੁ ॥
ਗੁਰ ਨਾਲਿ ਤੁਲਿ ਨ ਲਗਈ ਖੋਜਿ ਡਿਠਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡੁ ॥
(ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫)

ਜਿਸ ਜੰਤੂ ਨੇ ਤ੍ਰੇਤੇ ਦੇ ਵਿਚ ਸੇਤੂ ਰਾਮ ਬਣਾਇਆ।
ਰਾਮ ਰੂਪ ਜਗਜੀਤ ਗੁਰੂ ਨੇ ਓਸੇ ਨੂੰ ਲਡਿਆਇਆ ॥
(ਹ.ਸ. ਸੇਵਕ)

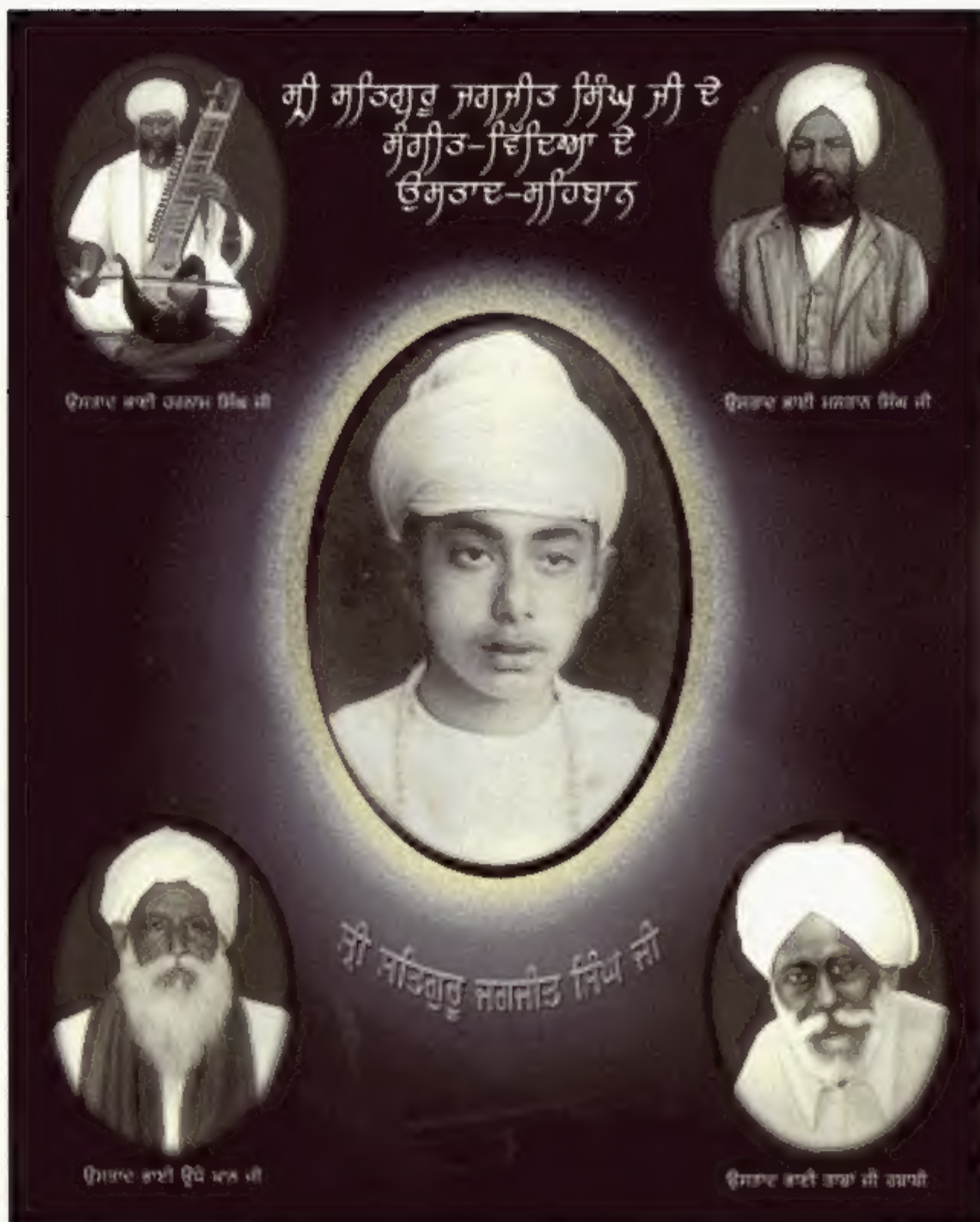

ਜਿਸ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਿਤਕਰਾ, ਕੀ ਗੋਰਾ, ਕੀ ਕਾਲਾ,
ਜਿਸ ਦਾ ਤੇਜ ਸੂਰਜੀ ਕਰਦਾ, ਸਭ ਨੂੰ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਾ ॥

(ਸ.ਸ. ਵਿਰਕ)

ਏਕ ਤੇਰੀ ਤਮਨਾ ਨੇ ਕੁਝ ਐਸਾ ਨਿਵਾਜਾ ਹੈ।
ਮਾਂਗੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਅਬ ਕੋਈ ਦੁਆ ਹਮ ਸੇ ॥

ਬਚਪਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਾਗ ਵਿੱਦਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਮਾਣੀ,
ਸਾਜ਼ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸੰਗਮ ਬਣ ਕੇ ਗੂੰਜੀ ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ।

ਕਾਪੀ ਰਗ ਵਿਦਯਾ
ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ
ਜਿਲਾ
ਲੁਧਿਆਣਾ ਤਿ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਰਗਣੀ ਘਾਜ ਕਾ ਬਿਅਨ
ਏਸ ਕੇ ਸਤਸੁ ਕੇ ਜਤਿ ਏਸ ਕੀ ਸਿਧੁ ਹੋ ॥ ਵਰਤ
ਸੁਭ ਕੇ ਕਾਇਨ ਕਰਨੀ ॥ ਆਸਾ ਮੇਰਾ ਗਵਰਿ
ਗਈ ॥ ਆਸ ਦੇ ਸੁਰ ॥ ਰੁਹਣ ॥ ਆਰ ॥ ਅਵ
ਰੇਹਣ ॥ ਸ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧਨ ॥ ਸ
ਸ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧਨ ॥ ਸ
ੴ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗਰੁਤੀ ਮ ਉਤੀ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਧ ॥ ਧ
ਨ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧਨ ॥ ਸ
ਸ ॥ ਰ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਧਨ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥
੨ ॥ ਰ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਧਨ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ੨ ॥
ਨ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਰ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਗ ॥ ਗ ॥ ੩ ॥ ਰ ॥
ਧ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ੩ ॥
ਗ ॥ ਨ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥
ਸ ॥ ਪ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

(ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਬਾਲ ਤੇ ਜੁਝਾ ਅਰਸਥਾ
ਸਮੇਂ ਦੀ ਰਾਗ ਵਾਲੀ ਕਾਪੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਬੰਨਗੀਆਂ)

ੴ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਰਗਣੀ ਘਾਜ ਕਾ ਬਿਅਨ
ਏਸ ਕੇ ਸਤਸੁ ਕੇ ਜਤਿ ਏਸ ਕੀ ਸਿਧੁ ਹੋ ॥ ਵਰਤ
ਸੁਭ ਕੇ ਕਾਇਨ ਕਰਨੀ ॥ ਆਸਾ ਮੇਰਾ ਗਵਰਿ
ਗਈ ॥ ਆਸ ਦੇ ਸੁਰ ॥ ਰੁਹਣ ॥ ਆਰ ॥ ਅਵ
ਰੇਹਣ ॥ ਸ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧਨ ॥ ਸ
ਸ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧਨ ॥ ਸ
ੴ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗਰੁਤੀ ਮ ਉਤੀ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਧ ॥ ਧ
ਨ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧਨ ॥ ਸ
ਸ ॥ ਰ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਧਨ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥
੨ ॥ ਰ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਧਨ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ੨ ॥
ਨ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਰ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਗ ॥ ਗ ॥ ੩ ॥ ਰ ॥
ਧ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ੩ ॥
ਗ ॥ ਨ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥
ਸ ॥ ਪ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਰਗਣੀ ਘਾਜ ਕਾ ਬਿਅਨ
ਏਸ ਕੇ ਸਤਸੁ ਕੇ ਜਤਿ ਏਸ ਕੀ ਸਿਧੁ ਹੋ ॥ ਵਰਤ
ਸੁਭ ਕੇ ਕਾਇਨ ਕਰਨੀ ॥ ਆਸਾ ਮੇਰਾ ਗਵਰਿ
ਗਈ ॥ ਆਸ ਦੇ ਸੁਰ ॥ ਰੁਹਣ ॥ ਆਰ ॥ ਅਵ
ਰੇਹਣ ॥ ਸ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧਨ ॥ ਸ
ਸ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧਨ ॥ ਸ
ੴ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗਰੁਤੀ ਮ ਉਤੀ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਧ ॥ ਧ
ਨ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧਨ ॥ ਸ
ਸ ॥ ਰ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਧਨ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥
੨ ॥ ਰ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਧਨ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ੨ ॥
ਨ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਰ ॥ ਰ ॥ ਗ ॥ ਗ ॥ ਗ ॥ ੩ ॥ ਰ ॥
ਧ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ੩ ॥
ਗ ॥ ਨ ॥ ਪ ॥ ਧ ॥ ਮ ॥ ਪ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥
ਸ ॥ ਪ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਸ ॥ ਮ ॥ ਗ ॥ ਰ ॥ ਸ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

1 ਗਮ ਧਨ ਰੇ ਗੰ
 2 ਰੇ ਗਮ ਧਨ 1 ਰੇ
 3 ਨੂ ਰੇ ਗਮ ਧਨ
 4 ਧ ਨੂ ਰੇ ਗਮ ਧ
 5 ਮ ਧ ਨੂ ਰੇ ਗਮ

ਗੰ ਰੇ ਨ ਧ ਮ ਗੰ
 ਰੇ ਨ ਧ ਮ ਗੰ
 ਨ ਧ ਮ ਗੰ ਰੇ
 ਧ ਮ ਗੰ ਰੇ ਨ
 ਮ ਗੰ ਰੇ ਨ ਧ ਮ

ਦਿਲਰੁਬਾ ਤੇ ਤਰਬ ਵਾਦਨ

ਤਾਉਸ ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਹਸਤ-ਲਿਖਤ ਸਰਗਮ

ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਕ

ਖੰਡ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਸਵਰ ਰਚਨਾ
ਰਾਗ ਪੂਰੀਆ ਕਲਿਆਣ 13½ ਮਾਤਰਾ
ਤੁਧ ਚਿਤਵਤ ਸੁਖ ਅਧਿਕ ਹੋਇ, ਨਾਸਹਿ ਅਨੁ ਜਨ ਪਾਪ ॥
ਕਰ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਰਿਦ ਬਸਹੁ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥
(ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਬੰਦਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਬਣਾਈ)

ਕਈ ਗੀਤ ਨਾਦ ਕੇ ਨਿਦਾਨ ਕੇ ਬਤਾਵਤ ਹੋ

ਖੰਡ ਮਾਤਰਾ ਦੀਆਂ

ਕਠਿਨਾਈਆਂ

ਸਹਿਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਮਤ ਕੰਵਲ

ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਉ. ਵਿਲਾਇਤ ਖਾ ਦੇ ਘਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਪੂਰੇ ਤੇ ਸੰਗਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉ. ਵਿਲਾਇਤ ਖਾ ਤੇ ਪੰ. ਰਾਜਨ ਮਿਸ਼ਰਾ

ਤੇਰਾ ਓਹ ਗੁਣ-ਗੁਣਾਉਣਾ ਤੇ ਗੀਤ ਰੱਬੀ ਗਾਉਣਾ,
ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਉਹ ਆਲਮ, ਰਾਹੀਆਂ ਨੇ ਰੁਕ ਖਲੋਣਾ।

ਸੰਸਾਰ ਪੁਸਿਧ ਪੰ. ਬਿਰਜੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਕੱਥਕ ਕੇਂਦਰ (ਦਿੱਲੀ) ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣੇ
ਭੇਜੇ ਸ਼ਿਸ਼ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅੰਬਾ ਦਾ ਨ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੀਕਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਾਲ ਖੱਬੇ ਬੈਠੇ ਪੰ. ਬਿਰਜੂ ਮਹਾਰਾਜ

ਰਹਿਨੁਮਾਂ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ

ਹਰੀਮਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ, ਹਰਿਮਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ,
 ਸੁਖਦੇਵ ਮੇਹਲਾ ਸਿੰਘ - ਲਾਹੌਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਦਿੱਤੇ

੨੪ ੨੪
 ਹਰੀਮਤ ਸਿੰਘ
 ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
 ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
 ਸੁਖਦੇਵ ਮੇਹਲਾ
 ਹਰੀਮਤ ਸਿੰਘ
 ਸੁਖਦੇਵ ਮੇਹਲਾ
 ਹਰੀਮਤ ਸਿੰਘ
 ਸੁਖਦੇਵ ਮੇਹਲਾ

੨੦੨੩-੨੦੨੪
 ੦੦੪੪੪

ਵੱਖ ਵੱਖ
 ਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ
 ਪਹਿਲੀਆਂ
 ਸਲੋਕ
 ਗੁਨੀਆਂ
 ਵਾਰਿਆਂ ਨੂੰ
 ਯਾਦ ਕਰਾਈਆਂ
 ਜਾਣ ਵੱਖ ਵੱਖ
 ਪਹਿਲੀਆਂ
 ਅਭਾਹਟੀਆਂ ਨਾਲ
 ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਥਾਰਾਂ ਹੀ

(੨੮ ਹਾਥ ੨੦੪੦,
 ੦੦੪੪੪ ਆਜਾ ਦੀ ਵਾਰ)

ਹਰੀਮਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਾ
 ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ
 ਸੁਖਦੇਵ ਮੇਹਲਾ
 ਹਰੀਮਤ ਸਿੰਘ
 ਸੁਖਦੇਵ ਮੇਹਲਾ
 ਹਰੀਮਤ ਸਿੰਘ
 ਸੁਖਦੇਵ ਮੇਹਲਾ
 ਹਰੀਮਤ ਸਿੰਘ
 ਸੁਖਦੇਵ ਮੇਹਲਾ

੨੦੨੩-੨੦੨੪
 ੦੦੪੪੪

ਮਾਂਗਣੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਦੀ
 ਮਾਂਗਣੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਦੀ
 ਪੀੜੇ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦

ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦
 ਮਾਂਗਣੀ ਦੇ ਪੀੜੇ ੨-੧੦

ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ - ਕੁਛ ਨਮੂਨੇ

ਜੈਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਣੀਦਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈ ਡੀਠੁ ॥

ਸੇਵਾ, ਸਿਮਰਨ, ਕਿਰਤ ਸੁੱਚਜੀ, ਏਥੋਂ ਸੋਝੀ ਪਾਈ।
ਬਰਤਨ ਮਾਂਜੇ, ਦਾਲਾਂ ਚੁਗੀਆਂ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ।

ਚਰਾਕਰੀ
7th. APRIL, 1949.
੭ ਮੇਘਮ ੧੯੪੯

97

੨੪
੨੦੦੫

THURSDAY.
ਭੁਵਨਵਰ੍ਧਨ.

{ ਚੰਦ 10 ਨਾਂ: ਚੰਦ 5: ਪੰ ੧੪ }
{ Week-Day: Moon: On-Year }

ਦੇਵੇ ਸਾਸਾਈ ਦਾ ਦੇਵੇ ਗੇਤੋਂ ਘਰ ਚਰਾਕਰੀ ਨ/ਪ ੬੯੫.
372 ਤੇ ਸੁਮਤਿਗੁਣੀ ਤੇ ਹੁਕਮ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸੇ ਪੁੱਜੇ।
੧੦੦ ਦੀ ਵਿਸਾਹ ਤੇ ਸੋਈ ਗਤੀ ਚਰਾਕਰੀ ਹੁੰਦੀ (ਸਾਸਾਈ
ਦੇਵੇ ਚਰਾਕਰੀ ਨੀ (ਸਾਸਾਈ) ਨੀ, ਜਿਸੇ ਸੋ ੨ ਸਾਸੇ ਨੀ
ਸਾਸਾਈ, ਹੁਕਮੇ ਸੋਭਾਵਿ ਤੇ ਚਰਾਕਰੀ ਸਾਸਾਈ ਅਤੇ ਦੇਵੇ
ਸਾਸਾਈ (ਸਾਸਾਈ) ਸਾਸਾਈ ਦੇਵੇ ਸੋਭਾਵਿ ਸਾਸਾਈ ਦੇਵੇ
ਚਰਾਕਰੀ ਦੇਵੇ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ -
ਸਾਸਾਈ ੧੦੦ ਦੇਵੇ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ ਦੇਵੇ
ਸਾਸਾਈ ਦੇਵੇ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ
ਚਰਾਕਰੀ (ਸਾਸਾਈ) ਸਾਸਾਈ ਦੇਵੇ ਸਾਸਾਈ
ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ
(ਸਾਸਾਈ) ਸਾਸਾਈ ਦੇਵੇ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ
੧੦੦ ਦੇਵੇ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ ਸਾਸਾਈ
ਚਰਾਕਰੀ - ਦੇਵੇ ਸਾਸਾਈ

98

8th. APRIL, 1949.
੮ ਮੇਘਮ ੧੯੪੯

FRIDAY.
ਭੁਵਨਵਰ੍ਧਨ

{ ਚੰਦ 11 ਨਾਂ: ਚੰਦ 5: ਪੰ ੧੫ }
{ Week-Day: Moon: On-Year }

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਹਸਤ ਲਿਖਤ ਡਾਇਰੀ

ਤੇਰੇ ਪੋਟਿਆਂ ਦੀ ਛੁਹ ਨੂੰ ਤਰਸਦੇ ਨੇ
 ਗੁੰਮ ਸੁੰਮ ਹੋਏ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ ਤੇਰੇ।
 ਪਏ ਭੁਲਦੇ ਰਾਗ ਨੇ ਰਾਗੀਆਂ ਨੂੰ
 ਨਹੀਂ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਆਗਾਜ਼ ਤੇਰੇ।
 ਹਰੀ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੇ ਹਿੱਕ ਲਾ ਲਏ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦੇ ਕੀਤੇ ਰਿਆਜ਼ ਤੇਰੇ।
 ਆਖੇ ਦਿਲਰੁਬਾ, ਤਾਰ ਸ਼ਹਿਨਾਈ ਪੁਛਦੀ
 ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਤੇਰੇ।
 (ਸਤਨਾਮ, ਕੋਮਲ)

ਮਿਹਰ ਤੱਕਣੀ ਐਸੀ ਕੀਤੀ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦਰ ਖੋਲ੍ਹੇ।
ਦਾਤ ਇਲਾਹੀ ਬਖਸ਼ੀ ਸਤਿਗੁਰ ਭਰਿਆ ਕਦੇ ਨਾ ਡੋਲੇ।

ਜੈਸਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਣੀਦਾ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਟੱਲ ਪਰਤਾਪੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਮੂਰਤ ਮਾਤਾ ਭੂਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ, 22 ਨਵੰਬਰ 1920 ਈ. ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਆਰੰਭੇ ਮਹਾਨ ਕੂਕਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਇਸ ਟਕਸਾਲ ਵਿਚ ਬਚਪਨ ਤੇ ਯੁਵਾ ਕਾਲ ਵਿਖੇ ਹੀ ਆਪ ਨਾਮਬਾਣੀ, ਸੇਵਾ-ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਰਹਿਤ-ਮਰਿਯਾਦਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਪੱਕ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਰਾਤਨ ਰਿਖੀ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਜਹੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਆਪ ਨੇ ਬਹੁ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੀਨੀ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ।

ਤਪੋ ਭੂਮੀ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਹਰ ਰੰਗ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਪਨਾਹਗਾਹ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਪਿਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਕੌਮ ਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੇ ਹਰ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਰਹੇ। ਦੇਸ਼ ਬਟਵਾਰੇ ਸਮੇਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉੱਜੜ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਪਿਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮਲੀਨ ਹੋਣ ਸਮੇਂ 22 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਪ ਜਪੀਆਂ ਤਪੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵਾਲੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਤ-ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਗੁਰਤਾ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ।

ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਕਤ ਤੇ ਫੈਲੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰਤਾ ਕਾਲ ਵਿਚ ਆਪ ਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਸਹਿਚਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹਿੱਤ ਅਨੇਕ ਵੇਰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਦੀਆਂ ਜਗਤ ਜਲੰਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਆਪ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਬਣੀਆਂ।

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੀ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਇਕ ਟਕਸਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਇਨ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉੱਘੇ ਸੰਗੀਤ ਅਚਾਰੀਆ ਆਪ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨਾ ਆਪਣਾ ਮਾਣ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਬਾਣੇ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਿਆਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮਾਣਯੋਗ ਪਹਿਚਾਣ ਦਿਵਾਈ। ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਮਾਜ ਨੇ ਆਪ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ, ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣੀ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਦਾਰੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਤਾ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਆਪ ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ ਨੇ ਤਾਂ ਹਾਤਮਤਾਈ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਵੀ ਮਾਤ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਅਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਰਕ ਕਾਇਮ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਸ਼-ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਤੇ ਪਰਸਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਵਿਸ਼ਵ-ਅਮਨ ਅਤੇ ਭਰਾਤਰੀ-ਭਾਵ ਦਾ ਝੰਡਾ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਮਾਜ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਨਿਆਰੇ ਸਰੂਪ ਦੀ ਸੋਭਾ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਿਹੜੇ ਬਿਰਧ ਚਲਨ ਫਿਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਆਪ ਦਰਸਨ ਦੇਂਦੇ।
ਜੂਨ 1989 ਇਲਾਕਾ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਬਾ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਿਵਾਜਦੇ ਹੋਏ।

ਇਹ ਹੈ ਸੋਮਾਂ ਪਿਆਰਾਂ ਦਾ,
ਖਿਮਾਂ, ਸੀਲਤਾ, ਸੱਚ, ਸੁੱਚ, ਸੰਜਮ ਘੇਰਾ ਇਢੇ ਦੀਦਾਰਾਂ ਦਾ,
ਦੁੱਖ ਭੁੱਲਦੇ, ਸੁਖ ਸਹਿਜ ਉਪਜਦੇ, ਰਸ ਮਿਲਦਾ ਝਨਕਾਰਾਂ ਦਾ,
ਤੜਪ ਬੁੱਝੇ, ਤਨ, ਮਨ ਤੇ ਧਨ ਦੀ, ਪਾ ਝਲਕਾ ਇਕ ਵਾਰਾਂ ਦਾ,
ਸੁਖਮ, ਕੋਮਲ, ਸਦਾ ਸੁਗੰਧਤ, ਮਹਿਰਮ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦਾ,
ਮਾਨੁਖਤਾ ਦੇ ਬੂਟੇ ਉੱਤੇ ਮਹਿਕਿਆ ਪੁਸ਼ਪ ਬਹਾਰਾਂ ਦਾ।

(-ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਕਵੀ)

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ:- ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ

www.sribhainisahib.com